

ST. PETERSBURG, RUSIJA — IVAN MANE JARNOVIĆ I EGO VREMJA, 23-24. 11. 2004.

O 200. obljetnici smrti Ivana Jarnovića, skladatelja i violinskog virtuozu, vjerojatno hrvatskog podrijetla, u ruskom gradu St. Petersburgu (bivši Petrograd, Lenjingrad) — gradu u kojem je glazbenik umro — organiziran je međunarodni znanstveni skup i priređen prigodni koncert za tu prigodu. Cijelu manifestaciju, koja se odigrala 23. (na Jarnovićev 200. smrtni dan) i 24. studenog 2004. zamislio je i organizirao svestrani glazbenik i muzikolog dr. Vladimir Gurevič u okvirima djelatnosti Društva sanktpetersburških skladatelja. U radu skupa sudjelovalo je nekoliko ruskih muzikologa i povjesničara glazbe, dvoje hrvatskih muzikologa (Vjera Katalinić, Stanislav Tuksar) te kao iznimna posebnost za skupove takve vrste općenito, Jarnovićev potomak u šestom koljenu David Morris, koji je rođen i živi u Južnoj Africi.

Ovaj je skup bio indikativan i zanimljiv na nekoliko razina. Prije svega, bilo je interesantno shvatiti kako suvremeni ruski povjesničari, muzikolozi i glazbenici shvaćaju kulturnu djelatnost jednog »Zapadnjaka« u onodobnom (a vjerojatno i sadašnjem, postsovjetskom) St. Petersburgu. Vrlo se brzo iskristaliziralo nekoliko stavova ovisno o sadašnjim ideološkim pozicijama samih istraživača: od onih koji su nastrojani tako da objektivno bez pretjeranog emotivnog naboja utvrđuju činjenično stanje, dakle shvaćaju Jarnovića kao dio prave invazije zapadnih glazbenika krajem 18. stoljeća na St. Petersburg i Rusiju u razdobljima njihove otvorenosti spram Europe, do onih koji gotovo nevoljko registriraju te činjenice i nastoje minimalizirati njihov utjecaj i važnost, naglašavajući kontekst i domaće vrijednosti na uštrb izvanjskih. Nadalje, uza svu srdačnost i težnju za otvorenošću ruskih sudionika bio je očit raskorak između aktualnih želja i mogućnosti za kontaktom s inozemnim kolegama: nepoznavanje stranih jezika većine sudionika i kroz to nemogućnost uspostave ozbiljnijeg dijaloga te pomanjkanje uvida u važeću stranu literaturu na određenim područjima (prema izjavama sudionika ni važne državne ustanove nemaju sredstva za poštanske troškove pri slanju literature u zamjenskim aranžmanima a kamo li za kupnju osnovne stručne literature u inozemstvu) praktički još uvijek priječe — ili je barem tako bilo u ovome slučaju — ozbiljniji protok informacija u oba smjera. Napokon, tehnička ekipiranost (osnovna današnja sredstva reprodukcije zvuka i slike, npr. CD-sviralo ili grafoskop) ne mogu zadovoljiti današnje standarde prezentacije priopćenja. Ono što je, međutim, svakako pozitivno u odnosu na prošlo sovjetsko razdoblje je laka mogućnost elementarnog kontakta s istraživačima i dostupnost većine izvora, što predstavlja dobro polazište za sve koji ubuduće namjeravaju obavljati terenska istraživanja u Rusiji.

Što se samog sadržaja skupa tiče, Ivan Fedosejev govorio je o odnosu stare ruske crkvene glazbe i glazbe novoga doba nakon Petra Velikog. Vjera Katalinić iznijela je na njemačkom priopćenje naslovljeno s *Das Janusgesicht der Tätigkeit eines Virtuosen am Ende des 18. Jahrhunderts* (Janusovo lice djelatnosti jednog virtuozu s kraja 18. stoljeća: slučaj Jarnović), a Stanislav Tuksar je na engleskom ponudio

pregled dosadašnjih i trenutno najaktualniju verziju Jarnovićeve životopisa i njegova identiteta pod naslovom *The Case of Ivan Jarnović / Ioannes etc. Giernovich: The Man and His Identity between Reality and Fiction in Croatian and International Musicology in the 19th and 20th Centuries* (Slučaj Ivana Jarnovića / Ioannesa itd. Giernovichia: Čovjek i njegov identitet između stvarnosti i fikcije u hrvatskoj i međunarodnoj muzikologiji u 19. i 20. stoljeću). Natalija Salnus izvijestila je o Jarnovićevim poljskim godinama i njegovim kontaktima s princem Oginskim i skladateljem Józefom O. A. Kozlowskim. Vladimir Gurevič pokušao je smjestiti I. Jarnovića u kontekst njemu suvremene glazbene kulture St. Petersburga. Klaus-Peter Koch iz Bonna bio je spriječen doći u St. Petersburg, pa je njegovo priopćenje djelomično pročitao na njemačkome i djelomice interpretirao na ruskome V. Gurevič. Ana Gromikova iz Moskve održala je zanimljiv i dobro postavljen referat o Vicenteu Martinu y Soleru, španjolskom skladatelju i suvremeniku Jarnovićevu na ruskome dvoru. Natalija Ogarkova, Galina Petrova i Ana Porfirjeva (sve iz St. Petersburga) govorile su o nekim aspektima glazbene kulture Petrograda i Rusije koji nisu bili u vezi s glavnom temom skupa. Prateće manifestacije skupa (koncert s djelima Jarnovića i njegovih suvremenika, posjet kazališnoj izvedbi *Hovanščine* M. P. Musorgskog i koncertu suvremenih ruskih skladatelja, obilazak kvarta i kuće u kojoj je Jarnović vjerojatno živio tijekom sanktpetersburškog boravka, katoličke crkve — opet u funkciji! — u kojoj se održala misa zadušnica nakon njegove smrti) bile su organizirane zanimljivo i kvalitetno. Može se samo žaliti za prilikom da se elegantno i lako promovira dio hrvatske kulture u jednom važnom svjetskom gradu: naime, zahvaljujući nerazumijevanju Ministarstva kulture RH i nekim drugim tipično domaćim nespretnostima subjektivne naravi jedan naš gudači kvartet bio je (iako pozvan) onemogućen odsvirati u St. Petersburgu program s Jarnovićevom (i možda drugom hrvatskom) glazbom.

Vrijedi napomenuti da je u siječanjskom broju novina *Sankt-Peterburgskij Muzikalnij vestnik* V. Gurevič objavio članak u kojem je potanko izvjestio o skupu, osobi i stvaralaštvu samog Jarnovića (uklonivši napokon navodni nadimak »Mane«!) te donio fotografiju sudionika skupa.

Stanislav TUKSAR
Zagreb

POREČ — 8. SEMINAR: ARHIVI, KNJIŽNICE, MUZEJI — MOGUĆNOSTI SURADNJE U OKRUŽENJU GLOBALNE INFORMACIJSKE INFRA-STRUKTURE, 24.-26. 11. 2004.

Seminar je organiziralo Hrvatsko arhivističko društvo i Odsjek za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, a središnja je tema bila upravljanje digitalnim sadržajima. Broj sudionika bio je zamjetan — više od 120 knjižničara, muzealaca, arhivista i informatičara koji su se po osmi put okupili kako bi